आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को
नीति,कार्यक्रम तथा वजेट

परिवर्तन गाउँपालिका
रोल्पा जिल्ला
प्रदेश नं. ५
२०७५

परिवर्तन गाउँपालिका सभा अध्यक्ष ज्यू ।
प्रमुख अथिति ज्यू ।
अन्य अथिति ज्यूहरु ।
सभाका सदस्य ज्यूहरु ।
कर्मचारी मित्र र अन्य महानुभावहरु ।

(१) परिवर्तन गाउँपालिका र राज्यको पुन:संरचना यस पालिकाका जनता र नेपालि जनताको त्याग,वलिदान र लामो संघर्षको उपलब्धि हो । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल प्राप्तिको संघर्षमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने शहिदहरु प्रति श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । राष्ट्रियता, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल र जनजीविकाको हरेक आन्दोलन र संघर्षमा घाइते अपाङ्ग हुनु हुने र आन्दोलनको अगुवाइ गर्ने सम्पूर्ण अग्रजहरुको योगदानको उच्च सम्मान सहित स्मरण गर्दछु ।

(२) म परिवर्तन गाउँपालिकाको निति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु

(३) पृष्ठभूमी र परिचय : साविकका राङसी,कुरेली,इरिवाङ,पाछावाङ,र राङकोट गा.वि.स। लाई मिलाएर बनाइएको पविर्तन गाउपालिका हो । ४३३५ घरधुरी संख्या कुल जनसंख्या २४,८६१ मध्ये पूरुष १२,४०५ र महिला १२,४५६ यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्दछन । यस गाउँलिकाको कुल क्षेत्रफल १६३.०१ वर्ग कि.मि रहेको छ । परिवर्तन गाउँपालिकामा जातीय हिसाबले मिश्रीत वसोवास रहेको छ । विभिन्न जात जातीहरु सामाजिक सदभाव कायम रहेको देख्न र पाउन सकिन्छ । भौगोलिक विकटता सहित वन तथा जैविक विविधताले धनी रहेको छ । ढाङढुङगाड र चुनवाङ खोला मुख्य पानी बग्ने ठुला खोला मानिन्छन । पूर्वमा थवाङ गा.पा., पश्चिम सुकिदह(मादी गा.पा.) उत्तर रुकुम र दक्षिण मादी गा.पा. र रोल्पा न.पा. पर्दछ । हावापानी उष्ण, शम शितोष्ण शित तथा तापक्रम ३.६ देखि ३१.२ डिग्री सेल्सियस सम्म र वर्षा औषत: १३.८८ देखि १८.३६ मिलि लिटर यस पालिकामा हुन्छ ।

यस पालिकाको पृष्ठभूमी रोल्पा जिल्लासंग नजोडी पूर्ण हुदैन । २०१८ सालमा नेपालभरि ३४ जिल्ला मात्र हुँदा साविकका गा.वि.स. कतिपय सल्यान कतिपय प्यूठान पर्दथे । ७५ जिल्ला बनाएपछि रोल्पा जिल्ला र साविकका गा.वि.स. हालका वडाहरु अस्तित्वमा आएका हुन । उसवेला कालाशेष थुम(मौजा) को रुपमा पनि परिचित थियो ।

२०७३ सालमा संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय राज्यको पुनसंरचना गर्दा साविकका गा.वि.स.लाई पुन:संरचनामा साविकका ४ वटा गा.वि.स.यथा स्थिती इरिवाङ गा.वि.स. लाई विभाजन गरि २ वटा वडा कायम गरि वडामा बदलेर ६ वडाको दुईखोली गाउँपालिका घोषणा गरेको थियो । २०७४ साल भाद्र २७ गते प्रथम गाउँसभाले सर्वसम्मत रुपमा गाउँपालिकाको नाम परिवर्तन गर्ने निर्णय वमोजिम नेपालमा भएका सवै संघर्ष मध्ये विशिष्ट स्वरुप ग्रहण गरेको २०५३ देखी २०६३ सम्म जनयूद्धकोक्रममा साविक इरिवाङ वडा नं. ८ निवासी नेप वहादुर के.सी.क."परिवर्तन" शाहदत प्राप्त गर्नुभएको थियो । सबै संघर्षका कार्यक्रम शाहदत प्राप्त गर्ने सहिदहरुको सम्मान हुने गरी सबै आन्दोलनको भावना (मर्म) व्यक्त हुने गरी "परिवर्तन" गाउँपालिका नामाकरण गरियो । गाउँ सभाको निर्णय अनुसार नेपनल सरकार मन्त्रिपरिषद कार्यालय २०७४ पौष २४ गते निर्णयलाई राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि हाल परिवर्तन गाउँपालिकाको नामले परिचित छ ।

(४) चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको समिक्षा :

(क) आर्थिक क्षेत्र : यस क्षेत्र अन्तर्गत कृषि, पशु, उधोग, तथा वाणिज्य, पर्यटन, सहकारी र वित्तिय क्षेत्र पर्दछ । उपरोक्त शिर्षकमा चालु आ.व. मा कृषि,पशु र पर्यटनमा मात्रै वजेट विनियोजन रहेको थियो । वेमौसमी तरकारीको उत्पादनको लागी तालीम संचालन, मकै उन्नत विउ वितरण अनुमान भन्दा वढी गरिएको छ । थ्रेसर मेशिन खरिद गरी २ समुहमा वितरण ३ स्थानमा (राङसी, स्याला सिमा पाराला सिमा, राङकोट,पाछावाङ) कागती पकेट, १ व्लक कार्यक्रम कागतीको सन्तोषजनक प्रगती रहेको छ । कागति खेतीप्रति किसानहरु लाई तालिम मार्फत उत्प्रेरित गरिएको छ । व्यवसाय पशु पालन अन्तर्गत ६ स्थानमा वाखाको खोर निर्माणमा अनुदान, उन्नत जातका वोका तथा वाखा वितरण ।

- पुतलाचौर गोठ सुधार कार्यक्रम र करेसावारीको प्रोत्साहन कार्यक्रम ।
- पर्यटन विकासको लागी पूवाधार निर्माणको लागी ६ वटै वडामा मन्दिर र विशेषतःमारीपारी जोडी दहमा पानीको आपूर्ति, मन्दिर निर्माण, थुनिकोट दुर्गादेवि मन्दिर मर्मत सम्भार ।
- कागति नर्सरी स्थापना तथा उत्पादन भएको ।
- अण्डा र कुखुरामा आत्म निर्भर वनाउने अनुदानको व्यवस्थामा -कुखुरा व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्न अनुदान ।

(ख) सामाजिका विकासः यस क्षेत्र अन्तर्गत शिक्षा,स्वास्थ्य,खानेपानी तथा सरसफाई,सँस्कृति प्रवर्द्धन,खेलकुद तथा मनोरञ्जन,लैंगिक समान्ता तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता क्षेत्र पर्दछन् । गत आ.व. २०७४/७५मा यी क्षेत्रहरुमा उल्लेख्य बजेट विनियोजन भएको थियो। अधिकाँश कार्यक्रम समयमै सम्पन्न भएका छन् र जनतामा यसको सकारात्क प्रभाव परेका छ। समग्रमा सामाजिक विकासकालाई निम्नानुसार समीक्षा गर्न उचित हुन्छ ।

- निशुल्क औषधिको पर्याप्त व्यवस्था भएको हुनाले सरकार, जनप्रतिनिधीमा जनताको विश्वासभाव पैदा भएको छ ।
- स्वास्थ्य संग सम्बन्धि वागमारामा ल्यावको स्थापना, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका लाई तालिमको व्यवस्था ।
- वहुउदेश्य पोषण कार्यक्रमको संचालन १ वडामा चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन ।
  संस्कृति प्रवद्धनको लागी लोपोउन्मुख कला सस्कृति द्धारा तालिम संचालन

- लक्षित समुदायको कार्यविधिको निर्माण, समीति गठन, समीति मार्फत महिला तथा वालिका समन्वयन समिति ६ वटा वडामा वालविवाह, लैङ्गिक हिंसा,मदिरा नियन्त्रण लगाएतका विषय अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम सम्पन्न, जेष्ठ नागरिक समिति मार्फत आँखा जाँच सहित जेष्ठ नागरिकलाई चश्मा वितरण, आदीवासी जनताले आयआर्जन अन्तरगत वंगुर पाठा वितरण, नेतृत्व क्षमता सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम सम्पन्न, दलित समुदाय ३ वडामा छुवाछुत सम्बन्धि कार्यक्रम सम्पन्न, चाङ जुठ्यान निर्माणको लागी सिमेन्ट अनुदानमा वितरण, ४ वडामा फिल्टरको वितरण, वादि समन्वय समिति अर्न्तगत आयआर्जन अर्न्तगत वंगुर खोर निर्माण र पाठा वितरण कार्यक्रम

➢ ६ वटै वडाहरु खानेपानी मर्मत/सम्भार उत्साहपूर्ण तरिकाले सम्पन्न भएका छन् । थोरै श्रोतले सम्बन्धित उपभोक्ताहरुले धेरै काम गर्न भ्याएका छन ।

➢ शिक्षामा गुणात्मक ढंगको परिवर्तन आवश्यक्ताको महशुस सर्वत्र भएको छ । यसको पक्षमा विनियोजीत वजेट आवश्यकता र समस्याको तुलनामा ज्यादै न्यून थियो । शिक्षाको पूर्वाधारको काम देखाएर निजी स्रोतका शिक्षकको भरणपोषण गराउनु यस पालिकाको वाध्यता विषय वनेको छ । शिक्षामा समयानुकुल परिमार्जन र परिवर्तनको लागी गाउँ शिक्षा गुरुयोजना तयार वनाउने काम यस आ.व. को महत्वपूर्ण उपलब्धि मान्नु पर्दछ । यसको कार्यान्वयनको लागी सवैको प्रतिवद्धता र अठोटको खाँचो पर्दछ ।

(ग) पूर्वाधार विकास :-

पुतलाचौर गाउँपालिकाको केन्द्र विन्दु मियो हो । यसको व्यवस्थित शहरीकरणको लागी प्रारम्भिक हाम्रो क्षमताअनुसारको सर्वे डिजाइन सम्पन्न भएको छ । जग्गा प्राप्ति गाउँपालिकाको नाममा ल्याउन मात्र वाँकी छ । पुतलाचौर देखि वडाकार्यालय सम्मको सडक निर्माण ५ वटा वडाबाट ट्र्याक खोल्ने काम सम्पन्न भएको जुन उदेश्य अनुरुप नै कार्य प्रगति भएको छ । पुतलाचौर २ नं. वडा कार्यालय जोड्ने सडक अपेक्षित परिणाम दिन सकेन । अन्य सडक निर्माण कार्य पनि सापेक्षित रुपले सन्तोषजनक ढंगबाट कार्य सम्पन्न भएका छन । सिचाइका कार्य पनि सम्पन्न भएका छन । उर्जा, जलस्रोत तथा सिचाई मन्त्रालयबाट संचालित कार्यक्रम तथा योजनाहरु उपभोक्ता समिति मार्फत सन्तोषजनक ढंगले निर्माण भएका छन । यस पालिकाबाट हाम्रो साधन र स्रोतले भ्याएसम्म लघु जल विधुतलाई व्यवस्थित गर्ने गरी भएको व्यवस्था अनुसार सुधारको दिशातिर उन्मुख छन ।

संचार सहज पहुच यस पालिकाको आ.व. को निति कार्यक्रम भएको हुनाले यो आर्थिक वर्ष अन्त सम्म आउदा राङकोट गलसुका संचार टावर, राङसी मइवाङ टावर निर्माणको पूर्णताले ठूलो राहत मिल्ने गरी कार्य सम्पन्न भएका छन । सडक गुरुयोजनाको लागी आवधिक योजनामा समावेश गरी यसको शुरुवात भएको छ ।

(घ) वातावरण तथा विपत व्यवस्थापन :-

वन तथा वातावरणको महत्व र आवश्यकता लाई महत्ववोध गर्दै वन नर्सरीको स्थापना, वन समुहलाई विरुवाको वितरणको असार र साउन महिनामा सम्पन्न भएका छन वा हुन्छन । पुतलाचौर, वागमारा, खरिवोट, हाङता, चप्का, सिस्ने भूसंरक्षण तथा जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रन कार्यक्रम, उर्जा, जलस्रोत र सिचाइ मन्त्रालय संचालित कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन । विपत व्यवस्थापन सम्बन्धि गाउँपालिकाको साधन स्रोत अनुरुप नीति निर्माण भएको छ । प्राकृतिक प्रकोप जन्य सहयोग पुर्याउने काम भएको छ ।

(ङ) संस्थागत विकास,सेवा प्रवाह र शुसासन :-

सुशासन यस पालिकाको अहम महत्वको सवाल हो । जनताले सहज, सरल ढंगले सेवा पाउनु जनताको अपेक्षा र चाहानालाई पुरा गर्न सिमित जनशक्ति, अपर्याप्त भौतिक पूर्वाधार लाई मापन विन्दु बनाउदा

हाल सम्म गतिविधी सन्तोषजनक नै मान्नु पर्दछ । समय परिस्थिति अनुसार वनेका वनाइएका नयाँ ऐन, कार्याविधि वारे तालिम संचालन गर्न नसक्नु । वजेटको व्यवस्था हुदाहुदै संस्थागत क्षमता विकासको लागी कर्मचारीलाई तालिम दिन नसक्नु कार्यवोझको कारण देखिएको समस्या हो । यसै आ.व.को अन्त्यसम्म आर्थिक प्रशासनलाई व्यवस्थित तुल्याउन संस्थागत क्षमताको तालिम संचालन गर्ने गरी कार्य अगाडि बढाएको छ ।

<u>वित्तिय प्रगती</u>

आ.व.२०७४/७५ मा वित्तिय समानीकरण तर्फ चालु तर्फ विनीयोजन भएको सँसोधीत बजेट जम्मा रु. ३ करोड ५ लाख ७७ हजार ७५९ मध्ये जम्मा खर्च १ करोड ३६ लाख ५८ हजार १८६ रुपैँया २० पैंसा खर्च भएको छ । जुन करिव ४५ प्रतिशत प्रगति भएको देखिन्छ । यसैगरी पूँजिगत तर्फको सँशोधित बजेट रु.१४करोड २९ लाख ८९ हजार ७६५ रुपैंया मध्ये ९करोड ३९ लाख ४९ हजार ४६ रुपैयां ७४ पैंसा खर्च भएको छ। जुन करिव ६६ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसै गरी शशर्त तर्फ संशोधित बजेट जम्मा रु ७ करोड ७४लाख ९३ हजार मध्ये रु. ५करोड ४५ लाख ४१ ह्जार १७ रुपैंया ७० पैंसा खर्च भएको छ । जुन ७०.३८ प्रतिशत हुन आउँछ । चालु र पूँजिगत खर्चको समग्र खर्च प्रतिशत करिव ६५ रहेको छ। जुन वित्तिय प्रगतिको हिसावले सापेक्षिक रुपम सन्तोषजनक रहेका देखिन्छ ।

उपरोक्त शिर्षक अन्तरगतका खर्चहरुमध्ये कतिपय खर्चहरु यस महिनाको अन्त्यतिर खर्चगर्नुपर्ने हुँदा वित्तिय प्रगतिमा थप सुधार हुने देखिन्छ ।

चालु आ.व.को नीति, वजेट र कार्यक्रम समिक्षाको सार संक्षेप :-

- कृषि, पशु,पर्यटन क्षेत्र मार्फत स्वरोजगार सिर्जना गर्ने गाउँपालिकाको प्रयासले सबै तह र तप्काहरुमा आकर्षण बढाएको छ । कृषि जन्य वस्तु र पशु जन्य वस्तुको वजारीकरण चुनौती जनताले महशुस गरीरहेकाछन । कृषि र पशु क्षेत्रमा दिइने अनुदानको मापदण्ड नीति स्पष्ट गर्न यो आ.व. अनुभवले स्पष्ट पाठ सिकाएको छ । अनुदान प्राप्त गर्नेको होडवाजी चल्ने तर स्वयं लगानी गर्न हिचकिचाउने प्रवृति र तोकिएको मापदण्ड पुरा नगर्ने प्रवृतिलाई निरुत्साहित गर्न जरुरी छ ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति जर्गेना र लक्षित समुदायहरुको चासो जिज्ञासा सकारात्मक ढंगले अभिवृद्धि भएको छ । यसमा जनप्रतिनिधीहरुको प्रतिवद्धता र अठोटको खाँचोको अभाव देखिन्छ । गतिमा वदल्न, कार्यानवयन मार्फत सम्बन्धित अभिवादक एवं उपभोक्ताको सक्रियताको अभाव रहेको छ ।

- पूर्वाधार अन्तर्गत मात्रात्मक फड्के हुने गरी काम भएका छन । गुणात्मकतामा वदल्ने र खास खास पूर्वाधार (सडक, भवन, सिचाई) जो अति आवश्यक र जनताको जीवन वदल्ने खालका पूर्वाधार निर्माण गर्नेको समस्या रहेका छन । उपभोत्ता समिति मार्फत गरिने काम, यसमा प्रयोग हुने औजार प्रति जनताको आशंका पैदा हुनुले वजेट कार्यान्वयनको वैकल्पिक विधि खोज्नु पर्ने हो कि ? भन्ने स्थिति सिर्जना भएको छ ।

- उपभोक्ता समितिको गठन उपभोक्ता निर्देशिका वमोजिम नहुनु, सार्वजनिक सुनाइ कमै मात्रामा हुनु, स-साना मात्राका कार्यक्रम र वजेट बन्नु, आवश्यक्ताको आधारमा वजेट बाँठफाँट होइन दामासाही गर्ने अडान र प्रवृतिले ठुला सबैले देख्नसक्ने काम गर्न सकिएको छैन ।

- लागत सहभागिता नजुटनु जुटाउनको लागी पहल, प्रयास नथाल्नु ले योजना कार्यक्रम प्रति अपनत्व जगाउन सकिएको छैन ।

- यस आ.व.को आन्तरिक आय संकलनका अनुमानमा घोर मनोगतवादी भइयो भने अर्कोतिर आन्तरिक आय वृद्धिको लागी आवश्यक पर्ने तत्परता कमी पनि देखियो । तत्परता भएतापनि आवश्यक मिति दर्ता प्रक्रियाको अभावले कतिपय आय संकलन हुन सकेन ।

- यस आ.व.को दोस्रो गाउँ सभावाट नियम, ऐन तथा कार्यविधि निर्माण एवं पारीतले विधिको शासन र सुशासनको दिशातिर अग्रसर भएको मान्यता स्थापित भएको छ ।

- वडा नं. ३ र ६ मा सामाजिक सुरक्षा भत्तामा गरेको लापरवाहिको भागीदार गाउँपालिका र विशेषतः ३ र ६ नं. वडा जनप्रतिनिधी ले व्यहोरीरहेको तितो अनुभव जगजाहेर छ ।

- कतिपय योजना/कार्यक्रम/वजेट सम्बन्धमा समयमै आंकलन गर्न नसक्दा पटक-पटक दोहोरोपना देखिनु, पटक-पटक संशोधन गर्नाले निर्णय प्रक्रियामा पारदर्शिताको अभाव हुन गएको छ ।

खण्ड २

आगामी आ.व. २०७५/२०७६ को नीति, वजेट तथा कार्यक्रम

(२.१) सोच, लक्ष,उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धिः

- अन्तर सरकारीय वित्तीय स्रोत साधनलाई उच्चतम उपयोग तथा आन्तरिक राजश्वको दर दायरा समेतमा वृद्धि मार्फत गरिवी न्यूनिकरण, रोजगारी बृद्धि,उत्पादनमा जोड,तथा स्वास्थ्य,शिक्षा, खेलकुद लगायतका समग्र क्षेत्रगत विकासको लागी सन्तुलित एवं औचित्यपूर्ण कार्यकमको निर्माण एवं कार्यान्वयन गर्ने।

- सँघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त स्रोत साधनको समुचित,समन्यायीक तथा पारर्दीढंगबाट उपयोग गर्दै सोअनुरुप नीति तथा कार्यकम मार्फत गुणात्मक सुधार गर्ने ।

- ❖ नीति,बजेटको कार्यान्वयन मार्फत जनताले प्रत्यक्ष शासन तथा विकासको अनुभूति गर्ने वातावरणको सिर्जनामा क्रमशः सकारात्क दिशातर्फ उन्मुख हुने ।

(२.२) वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रमको नीति आधारहरु :

- ❖ नेपालको संविधान
- ❖ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४
- ❖ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथ वित्त आयोग ऐन, २०७४
- ❖ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन,२०७४
- ❖ संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति ,कानुन र मापदण्डहरु
- ❖ स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा,कार्यान्वयन,आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धि निर्देशिका, २०७४
- ❖ संघीय,प्रादेशिक र स्थानीय तहको आवधिक विकास योजन
- ❖ स्थानीय तहको मध्यकालीन खर्च सँरचना
- ❖ स्रोत साधन
- ❖ विकासका अन्तरसम्बन्धित विषयहरु
- ❖ नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताबाट सिर्जित दायित्वहरु
- ❖ सँघ र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीतिहरु आदि ।

आ.व. २०७५/०७६ वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रमको समग्र नीतिगत प्रथामिक्ता र आधारहरु निम्नअनुसार प्रस्तुत गरेको छु ।

- ➢ कृषि र पशुको व्यवसायकरण मार्फत यूवा स्वरोजगारको सृजना
- ➢ शिक्षा स्वास्थ्य र सरसफाइ लगाएतका सामाजिका क्षेत्रमा लगानी गरी मानव विकास
- ➢ आधारभूत र आधुनिक भौतिक संरचना- सडक, भवन,सिचाई, विधुत र खानेपानी
- ➢ काम र रोजगारी सिजृना हुने क्षेत्रमा लगानी गरी गरीवी निवारण
- ➢ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा वृद्धि तथा जनताहरुलाई महशुसहुने प्रकारको सुशासन

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ क्षेत्रगत नीतिका प्राथामिक्ता र आधारहरु निम्नअनुसार प्रस्तुत गरेको छु ।

(क) आर्थिक विकास :- यो क्षेत्र अन्तर्गत कृषि, पशु, पर्यटन उधोग तथा वाणिज्य सहकारी वित्तिय जस्ता क्षेत्रहरु समावेश हुन्छ ।

- कृषि, पशुपन्क्षी लाई गरीवी निवारण, वेरोजगारीको अन्त्य र खाद्य सुरक्षाको आधारको रुप विकास गरीने छ ।
- कृषि पशुपन्क्षी सम्बन्धि प्राविधिक ज्ञान र सीप प्रदान गर्न गाउँपालिका स्तरमा “कृषि, पशुपन्क्षी ज्ञान केन्द्र” स्थापना गरिने छ ।
- कागति खेती मार्फत स्वरोजगार हुने र आम्दानी स्रोत बढाउनको लागी कागती पकेट व्लक विस्तार गरिने छ । यसमा थोपा सिचाई आयोजना शुरुवाट गरिनेछ ।
- तरकारी वालीमा आत्मानिर्भर हुनेगरी टमाटर, आलु, लसुन, वेमौसमी तरकारी वालीमा किसानलाई प्रेरित गर्ने गरी अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पविर्तन गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने किसान तथा युवाजनशक्तिलाई स्थानिय सरकारले कागती खेती गर्न प्रेरित र उत्साहित गरिने छ । गाउँपालिकाको सचेतन पर्यटन मार्फत र कतिपयले स्वतर्स्फूत ढंगले पनि गरिरहेका छन । कागती पकेट, व्लक क्षेत्रहरुलाई “जोन”मा विकास गर्ने लक्ष्य लिनुपर्दछ। भविष्यमा हाम्रो लक्ष्य सम्भव भयोभने कागती जोन हेर्न यस गाउँपलिकामा नै आउनसक्ने वातावरणको शूरुवात भएको छ । पर्यटन गन्तव्य हुने सम्भावनालाई इनकार गर्न सकिंदैन । आ.व. २०७५/७६मा कागती खेती विकासको लागी लाखौं विरुवा उत्पादन गर्नैगरी नर्सरी स्थापनको लागी सवै किसानहरुवाट गाउँपालिकाले प्रतिकेजी रु. ३०का दरले कागती खरिदका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कागतीको रस निकाल्ने तथा प्रशोधन गर्नको लागी उद्योग स्थापना गरिनेछ। जसको लागी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कृषिको व्यवसायीकरणको लागी मागको आधारमा यान्त्रीकरण गरिने छ ।
- प्रत्येक वडामा एक-एक वटा कृषि फारम संचालनको अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नयाँ अनुभव संकलन र प्राप्तिको लागी समय समयमा किसान उत्प्रेरणा तालीम र भ्रमण अवलोकनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सम्भावित स्थानमा दुध संकलन डेरीको स्थापना गरिने छ ।

❖ पशुपन्क्षीको व्यवसायीकरण, स्वरोजगार कार्यकक्रम अन्तर्गत ७५ जनालाई प्रति व्यक्ति रु १ लाखको दर अनुदान र अनुदान वरावरको रकम स्वयम व्यवसायीले व्यहोर्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।

- नश्ल सुधार, गोठ सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत तालिम संचालन गरिने छ ।
- एक वडा एक पशु प्राविधिकको व्यवस्था गरिने छ ।
- प्रतिफलमा आधारित कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।

❖ पर्यटन विकास मार्फत जनताको आम्दानी बढाउने गरी परिवर्तन गाउँपालिकामा भएका धार्मीक तथा प्राकृतिक स्थल पर्यटन पूर्वाधार कार्यक्रम संचालन गरिने छ । मारीपारी जोडीदह लागत

स्टीमेट तयार गरिने छ । थुनिकोट दुर्गा देवि मन्दिरमा दुर्गा देवीको मूर्ति स्थापना गरीने छ । अन्य स्थानमा पर्यटनको सम्भावना हेरी कार्यक्रम बनाइने छ ।

- सहकारीको माध्यमबाट उत्पादन र वचत गर्ने वानीको विकासको लागी आवश्यकता, महत्व माथि जानकारी दिनको लागी तालीम संचालन गरिनने छ । “प्रत्येक घर धुरी एक सहकारी सदस्य” बनाउने लक्ष्य सहित प्रत्येक वडामा एक सहकारी स्थापना गरी रु १ लाख ५० हजार का दरले अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।उक्त अनुदान सहकारी कोष मार्फत वेमौसमी तरकारी आय आर्जनमा सहकारी सदस्यलाई सहुलीयत दरमा ऋण उपलब्ध प्रवाह गरिने छ ।
- परिवर्तन गाउँपालिका भित्र स्थानिय स्तरमा उत्पादन हुने बस्तुमा आधारित साना उद्योग स्थापना गरि रोजगारको सिर्जना गर्ने समूह, व्यक्ति र सहकारीलाई उत्प्रेरणा स्वरुप अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- एकृकित सम्पति कर व्यवसाय दर्ता अन्य किलिप जोखिम न्यनिकरण कार्यक्रम संचालनको तालिम ,सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

ख.सामाजिक विकास :-

- शिक्षाको सर्म्पूण व्ययभार स्थानिय सरकारले व्यहोर्ने गरि गाउँ शिक्षा गुरुयोजनाले तयार गरेको प्रतिवेदनलाई सँशोधन तथा परिमार्जन गरि कार्यन्वयन गरिने छ ।
- समायोजनमा जाने विद्यालयहरुलाई अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- जनताले उठाएर शिक्षकको तलब भत्ता व्यहोरने विद्यामान स्थितिको अन्त्य गर्न कन्टेजेन्सी रकमबाट निश्चित रकम शिक्षा क्षेत्रमा व्यहोर्ने निति लागु गिरिने छ ।
- मा.वि. आधारभुत तहका विद्यालयलाई आन्तरिक क्रियाकलाप संचालन गर्नको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अध्यक्षकप रनिङ प्रतियोगिता फागुन महिनामै संचालन गरिने छ । यसको लागी आवश्यक रकमको विनियोजन गरिनेछ ।

- जिर्ण विध्यालयहरुको भौतिक पूवाधार निमार्ण एंव मर्मत सम्भार गरिने छ ।

- त्रिबेणी विधालय ढाङढुङगाडलाई आवसिय विधालयमा लैजानको लागी आवश्यक अध्यन गरिने छ । यसको लागी आवश्यक विनियोजन गरेको छु ।

- मन्टेश्वरी वाल विकास सहजकर्ता र शिक्षकहरुको विषयगत क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम संचालनको लागी आवश्यक रकमको विनियोजन गरिनेछ ।

- स्वास्थ्य क्षेत्रमा सामुदायीक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र,वर्थिङ सेन्टर,खोपकेन्द्रको भवन निर्माण को थालनी गरिने छ । यसको लागी थप आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई ४/४ महिना तालिम संचालन गरिने छ । जसको लागी आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ ।

- ❖ वहुउदेश्य पोषण कार्यक्रम संचालनको लागी सँघ,सँसस्था तथा गाउँपालिकाको सँयूक्त कार्यक्रम मार्फत पोषणका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तुल्याईनेछ ।
- ❖ निजिढंगले खोलिएका किल्निकहरुको नियमित निरिक्षण गरिने छ ।
- ❖ स्वास्थ्य क्षेत्रको नियमित अनुगमनको व्यवस्थाको लागी आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ ।स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीहरु अनिवार्य गाउँपालिकाबाट विदा स्वीकृत गर्ने नीतिलाई कडाइपूर्वक कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ❖ विशेषज्ञ सहितको टोलीद्धारा गाउँपालिका स्तरीय स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ । यसको लागी आवश्यक रकमको विनियोजन गरिनेछ ।
- ❖ संस्कृति प्रवद्धन लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशिकरण महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक,अपाङगता भएका व्यक्ति र दलितहरुलाई मूलप्रवाहमा समाहितको लागी आकर्षक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ❖ वागमारा परिवर्तन पार्कमा वाल खेलमैदानको लागी आवश्यक रकमको विनियोजन गरिनेछ ।
- ❖ कुनै पनि घर धुरी शुद्ध खानेपानी बाट वन्चित नहुने गरी खानेपानीकको व्यवस्था गरिने छ । यसको लागी गाउँपालिका स्तरबाट सम्भव नहुने योजना प्रदेश र संघ सम्पन्न हुने योजनाको मूल्याङकन गरी सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
- ❖ आगामी सन २०२२ सम्म नेपाल सरकारको पूर्ण सरसफाई घोषणा गर्ने लक्ष हासिल गर्न पूर्ण सरसफाई अभियान २०७५ संचालन गरिने छ । यसको लागी रु ३८ लाख वजेट विनीयोजन गरेको छु ।
- ❖ गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद समिति निर्माण गरिने छ । यसको संचालनको लागी कार्य विधि बनाई खेलप्रति यूवाहरुको आकर्षण वृद्धिका लागी रु १८ लाख विनीयोजन गरेको छु ।

(ग) पूर्वाधार विकास क्षेत्र :- पूर्वाधार क्षेत्र अन्तरगत सबैलाई चाहेको सडक नै हो । सडक निर्माण माग विगतको भन्दा धेरै बढेको छ । निर्मित सडकहरुमा नियमित आवात जावत गर्न समस्या देखिन्छ । तसर्थ पूर्वाधार अन्तर्गत निम्नअुसार नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

- ❖ जथाभावि र जहाकतै सडक निर्माण संख्या घटाइ आधारभुत र अतिआवश्यकको एकिन गरी निर्माण गर्ने कार्य संचालन गरिने छ ।
- ❖ गाउँपालिका केन्द्रकाट वडापालिका केन्द्र सम्म जोड्ने र अन्य गाउँपालिका जोड्ने सडकलाई मात्र गाउँपालिकाबाट वजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ प्रत्येक वडाले बढिमा २ मात्र सडक निर्माण गर्ने गरी व्यवस्था गरिने छ । जुन सडक यसै आ.व. भित्र सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ❖ गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन र वडा कार्यालयको भवन यसै आ.व. बाट सुरुवात गर्ने गरी वजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ झुलुङगे पुलको निर्माणको लागी सम्बन्धित निकाय र जिर्णहरुको मर्मत सम्भार र म्याचिङको लागी आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ जनताको जीवन स्तर उठाउन उत्पादन वृद्धिको लागी सम्भावित स्थानमा सिचाईको व्यवस्था गर्नको लागी आवश्यक पर्ने वजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ केन्द्रिय विधुत प्रत्येक घर धुरीमा पुर्याउनुको लागी सम्बन्धित निकायसंग ध्यानाकर्षण र पहल कदमी बढाइने छ ।

- ❖ लघु जलविधुतहरु आवश्यक पर्ने तार, पोल इत्यादिको वडा गाउँपालिका आवश्यक वजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ गाउँपालिकाको खेलकुद मैदान निर्माणको लागी जग्गा प्राप्त गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाईने छ । पालिका वरीपरी नपाएको खण्डमा ओवाङमा पालिका स्तरीय खेलकुदग्राम बनाईने छ ।
- ❖ संचारको पहुच नभएका घरधुरीलाई पहुँच भित्र ल्याउन सम्बन्धित निकायमा पहल कदमी गरीने छ ।

(घ) वन,वातावरण तथा विपत व्यवस्थापन :- मानव जातीले विभिन्न आविष्कार गर्दै वातावरणलाई चुनौती थपिरहेको छ । हामीले भावि पुस्तालाई स्वस्थ वातावरण दिनु पर्दछ त्यसैले यस क्षेत्र अन्तरगत निम्न अनुसार नीति र कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।

- ❖ गाउँपालिका स्तरमा नमुना योग्य नर्सरीको स्थापना गरी नाङ्गा डाँडा पाखामा वृक्षारोपन कार्यक्रम सन्चालनको लागी आवश्यक विनियोजन गरेको छु ।
  - ❖ सामुदायीक वन उपभोत्ताहरुलाई वन क्षेत्र संरक्षण यसको आवश्यक्ता र महत्वमाथि जानकारीको लागी वडास्तरिय तालीम संचालन गरिने छ ।
  - ❖ गाउँपालिका भित्रका विभिन्न स्थानमा रहेका प्राकृतिक ताल तलैयको संरक्षेण हुने गरि आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरीने छ ।
  - ❖ जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
  - ❖ नदि नियन्त्रन, पहिरो नियन्त्रन सम्बन्धि आवश्यक वजेटको व्यवथा गरिने छ ।
  - ❖ प्राकृतिक प्रकोप सम्बन्धि आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिने छ ।

(ङ) सूशासन तथा संस्थागत विकास

- ❖ सबै वडामा सेवा प्रवाहलाई सरल र छिटो छरितो बनाउनलाई विधुतिय सूचना प्रविधिको प्रयोग गरिने छ ।
- ❖ गाउँपालिकाका सबै मा.वि. हरुलाई विधुतिय हाजिरी पुष्तिकाको व्यवस्था गरिने छ ।
- ❖ गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवाको बारेमा नागरिक सन्तुष्टि कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।
- ❖ समयानुकुल जनप्रतिनिधी र कर्मचारीहरुको संस्थागत क्षेमता विकासको लागी तालीम सन्चालनको आवश्यक पर्ने वजेटको व्यवस्था गरिने छ ।

(२.३) मुख्य-मुख्य आयोजना र क्रियाकलापहरु

आ.व. २०७५/०७६गाउँपालिका र वडापालिकाको मुख्य आयोजनाहरुको प्राथमिकिकरण गरी गाउँसभाबाट पारित कार्यक्रमहरुलाई यस शिर्षक अन्तर्गत उल्लेख गरिनेछ ।

(२.४) अनुमानित व्यय र स्रोत व्यवस्थापन

राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने बित्तीय हस्तान्तरण, आन्तरिक आय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त आय समेतलाई मध्यनजर गर्दा आ.व.२०७५/०७६ को लागि परिवर्तन गाउँपालिकाको आय तथ स्रोतको व्यवस्थापन देहाय अनुसार हुने देखिन्छ :–

१) आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्त हुनसक्ने रकम :- रु.२०,००,०००/– (२० लाख)

२) अन्तर सरकारी बित्तीय हस्तान्तरण बाट प्राप्त अनुदान संघीय सरकार बाट प्राप्त :–

- ❖ बित्तीय सामानीकरण अनुदान :- रु. ७,४३,००,०००/– (७ करोड ४३ लाख)
- ❖ सशर्त अनुदान :- रु.११,९६,००,००० /– (११ करोड ९६ लाख)

❖ संघीय विभाज्य कोषबाट राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त :-६,३३,६२,००० /– (६ करोड ३३ लाख ६२ हजार)

३) प्रदेश सरकार बाट अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण बाट प्राप्त :–

❖ वित्तीय समानीकरण :-४०,७८,०००/– (४० लाख ७८ हजार)

❖ शर्शत अनुदान :-९६,००,०००/–(९६ लाख)

❖ सवारी साधनको अनुमानित राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने :-२७,४२,०००/–(२७ लाख ४२ हजार)

४) बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम कार्यान्वय (शशर्त) :- रु./–१४,०८,००० /–(१४ लाख ८ हजार)

५) गत आ.व.मा खर्च हुन नसकी बाँकी रकमः–रु. ..../–

६) सामाजिक सुरक्षा बापत प्राप्त हुने रकम :-३,६८,००,०००/– (३ करोड ६८ लाख)

यी माथि उल्लेखित शीर्षकहरुको आधारमा आ.व.२०७५/०७६ को लागि परिवर्तन गाउँपालिकाको बजेटको कूल सीमा यसप्रकार निर्धारण गर्ने निर्णय गरियो :–

२०,००,०००/–
७,४३,००,०००/–
११,९६,००,००० /–
६,३३,६२,००० /–
४०,७८,०००/–
९६,००,०००/–
२७,४२,०००/–
१४,०८,००० /–
३,६८,००,०००/–
जम्मा= ३१,३८,९०,०००/– ३१करोड२०लाख९०हजार

कूल बजेट सीमा ३१,३८,९०,०००/– (३१करोड३८लाख९०हजार)मध्ये संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान,प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदान,राजश्व बाँडफाँड, सवारी साधनको राजश्व बाँडफाँड, बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम, सामाजिक सुरक्षा र गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्व जम्मा जम्मी रु. २३,५५,१२,०००/– (२३करोड५५लाख१२हजार) प्रक्षेपणको रकम घटाउँदा हुन आउने

३१,२०,९०,०००/– ३१करोड२०लाख९०हजार
२३,५५,१२,०००/– २३करोड५५लाख१२हजार
जम्मा =७,८३,७८,०००/– ७करोड८३लाख७८हजार

यस आ.व.मा आन्तरिक राजश्व तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने सवारी साधनको राजश्व बाँडफाँडलाई आवश्यक्ता अनुसार पछि गाउँकार्यपालिका तथा गाउँसभाको निर्णयबाट पुँजीगत तथा चालु खर्च विभिन्न शिर्षकमा खर्च गर्न सकिने छ ।

यसमध्ये पूँजीगत तर्फबाट ४ प्रतिशत Contingency कटाउँदा हुने रकम रु.**३१,३५,१२०** /– (३१लाख ३५हजार १२०)

अब बाँकी रकम रु.७,५२,४२,८८० /– (७ करोड ५२ लाख ४२ हजार ८८०)

विषयगत समितिलाई प्राप्त हुने बजेट सिलिङ

- आर्थिक विकास समितिः १करोड १ लाख
- सामाजिक विकास समिति :१ करोड १३ लाख ९२हजार ८८०
- पूर्वाधार विकास समिति :१ करोड १० लाख
- वन तथा वातावरण विकास समिति :४५ लाख
- सँस्थागत क्षमता विकास समिति :४३ लाख ५० हजार

- **पूर्ण सरसफाइ्र अभियान "२०७५": –३८ लाख**

वडागत सिलिङ

- १ नं. वडाः ५० लाख
- २ नं. वडाः ५४ लाख
- ३ नं. वडा :४८ लाख
- ४ नं. वडाः ५१ लाख
- ५ नं. वडा :५० लाख
- ६ नं. वडा :४८ लाख

(२.५) उपसंहार

स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमा दिग्दर्शन,२०७४ (परिमार्जित) ले निर्दिष्ट गरेको योजना तथा वजेट तर्जुमाका आधारहरुलाई आ.व. २०७५/०७६ को योजना कार्यक्रम निर्माणमा अक्षरश पालना गरिने छ । सहभागितामूलक योजना निर्माण गरी नतिजा उन्मुख तुल्याउनु आजको आवश्यक्ता र चुनौतीपूर्ण कार्य रहेको छ । योजना छनोटका चरणहरुमा जनसहभागितालाई सुनिश्चित गर्दै छलफलको माध्यमबाट प्राथमिकिकरण गर्नु आवश्यक छ । छनोट गरेका योजनाहरुले विशेषत्तःगरिवी निवारणमा प्रत्येक्ष योगदान, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल दिन सक्ने आम्दानी र रोजगार वृद्धि गर्ने लागत सहभागिता जुटाई स्थानीय स्रोत साधन र सीपको समूच्च प्रयोग गर्न सक्ने, समावेशी र दिगो विकास द्वारा स्थानीय भाषिक, सांस्कृतिक विकासमा टेवा दिने तर्फ प्राप्ति हुनुपर्दछ ।

योजना कार्यान्वयनमा प्राविधिक इस्टिमेट र मूल्याङकनका आधारमा योजना फरफारक हुनु आवश्यक छ । विधि र प्रक्रियालाई पालना गरी शुसासनतर्फ ठोस प्रगती हासिल गर्नु स्थानीय सरकारको प्रथम कर्तव्य हुनेछ । वजेटलाई औचित्य, प्रभावकारीता र आवश्यक्ताका आधारमा योजना निर्माण प्रक्रिया मार्फत छलफल गर्ने र पारदर्शितालाई कायम राख्नु हामि सबैको कर्तव्य हो । विकासमा समग्र क्षेत्रको योजना निर्माण गर्दै यस आ.व.को नीतिलाई टेवा पुर्याउनु र उद्देश्य पुरा गर्ने सबै जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, स्थानीय वुद्धिजिवि, शिक्षक, पत्रकार, उपभोक्ता समिती सबैको साझा दायित्वलाई मनन र चिन्तन गर्ने आवश्यक छ ।

वडा नं. १
(पुंजीगत कार्यक्रम, वजेट ५० लाख)

क्र.सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित
			सामाजिक विकास (शिक्षा तर्फ)			
१	जन कल्यान प्रा.वि.धानावार घरवार	धानावार	२०००००		१५००	
२	महिला सामुदायिक भवन घेरवार	धानावार	१५००००		२००	
३	सुकिदह प्रा.वि. फिल्ड निर्माण	कुरेली	४०००००		२३५	
			सडक तर्फ :			
			मोटर बाटो			
१	उपवाङ चैतेलेख मोटर बाटो निर्माण	चैतेलेख	१३३४९२०		२५०	
२	खरिवोट कुनावारा दर्पन मोटर बाटो	खरिबोट	५३३६८०		२४०	
३	मार्के सिक्रि मोटर बाटो निमार्ण	कुरेली	३०००००		१९०	
४	वालकलयान मा.वि.उपवाङ फिल्ड निर्माण	उपवाङ	२०००००		१५००	
५	ओयोङ खोला लिक्याङ घोडेटो बाटो स्तर उन्नती	कुरेली	३४२१००		२००	
६	सार्वजनिक सौचालय प्लाष्टर	कुरेली	१५००००		२५००	
७	डालिम तरान मोटर बाटो निर्माण	कुरेली	८१४३००		२८०	
८	शहित मार्ग दर्पण मोटर बाटो निर्माण	कुरेली	५०००००		३४०	
९	वडा कार्यालय कम्पाउन्ड	कुरेली	७५०००		५०	
			जमा : ५०,००,०००			

वडा नं. २

(पूंजीगत कार्याक्रम, कुल वजेट ५४ लाख)

क.सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित
			सामाजिक विकास			
			शिक्षा तर्फ :			
१	श्री अति ज्ञान ज्योति प्रा.वि. रामली डाँडा छाना मर्मत	हिरीवन	२०००००		५५०	
२	श्री जिवन ज्योति प्रा.वि. छाना मर्मत	गोपेधारा	२०००००		२००	
३	वाल विकास शिक्षा सञ्चालन	राङसी	१९५०००		३०००	
			स्वास्थ्य तर्फ			
१	स्वास्थ्य चौकी राङसीको ल्याब केमिकल खरिदर कार्यलय व्यवस्थापन	राङसी	२०००००		५०००	
२	सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाइ केन्द्र डाँडा गाउँ कार्यालय	मुसुल धारा	१०००००		३००	
			खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ :			
१	खानेपानी स्कीम नं. २ ममर्त	डाँडागाउँ भनभने	१५००००		३५०	
२	चैवाङ खानेपानी योजना निर्माण	चैवाङ	१५००००		२५०	
३	रके स्याला खाने पानी इन्टेक निर्माण	स्याला	१०००००		१५०	
			सडक तर्फ			
			क. मोटर बाटो			
१	सिस्ने पोखरा चौधारा भावाङ जोड्ने सडक मर्मत	पोखरा	१००००००		६००	
२	पोखरा खेवाङ चैवाङ मर्मत	चैवाङ	१००००००		५५०	
३	लोकमन हरी पुर्खे सनार शहित मार्ग मर्मत	छड्के धारा	१२३००००		२०००	

			ख. घोडेटो बाटो			
१	जोडि दह टोलविकास समिति घो.वा. मर्मत	हिरिवन	१०००००		२००	
२	जन नमुना टोल विकास समिति घो.वा. मर्मत	सीमा	१०००००		२५०	

३	जन प्रगतिशिल टोल विकास समिति घो.बा.मर्मत	खरगाँउ	८५०००		१८०	
४	नौला देवि टोल विकास समिति घो.बा. मर्मत	भनभने र दाङजे	९००००		२२०	
भवन तर्फ						
१	जन प्रगतिशिल यूवा क्लब भवन मर्मत	धरमशाला	२०००००		२२०	
पुल तर्फ						
झोलुङ्गे तर्फ :						
१	दोमाई खोला झो.पु. म्याचिङ	झ्याप खोला	५००००		४००	
२	झारमा खोला झो.पु. म्याचिङ	झारमा	५००००		३००	
जलविद्युत तथा लघुउर्जा तर्फ :						
१	केन्द्रिय विद्युत लाइन विस्तार राङसी योजना म्याचिङ	वडा भरी	५००००		६०००	
२	झारमा पोल्ट्रीक सेट भवन मर्मत	झारमा	१५००००		३००	
जम्मा : ५४,००,०००						

वडा नं.३ (पूंजीगत कार्यक्रम,वजेट ४८ लाख)

क्र. सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित
आर्थिक विकास						
पशु तथा कृषि तर्फ						
१	कृषक समुहलाई कृषि तालिम कार्यक्रम	वडाभरी	१०००००		२८००	
सामाजिक विकास						
शिक्षा तर्फ :						
१	वाल शिक्षा मा.वि.थुनिकोट खा.पा.व्यवस्थापन	थुनिकोट	२०००००		२५०	
२	मा.वि. वागमारा खा.पा.व्यवस्थापन मर्मत	वागमारा	४०००००		४५०	
३	वागेश्वरी प्रा.वि. छाना मर्मत	चारेढुङगा	१०००००		१५०	

स्वास्थ्य तर्फ						
१	स्वास्थ्य चौकी कार्यालय व्यवस्थापन	केवरी	१०००००		२८००	
खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ :						
१	धारवन रपा वागमारा खानेपानी मर्मत	रपा	१०००००		२००	
२	सिलिङखोला खा.पा. मर्मत दलित वस्ती	उपल्लो केवरी	१०००००		१५०	
३	जेवलदासे पुरान गाउँ खा.पा. मर्मत	पुरान गाउँ	१०००००		१५०	
४	ताइवाङ डाँडा गाउँ पिपलपानी र वादी डेरा खा.पा. मर्मत	थुनिकोट	२५००००		४५०	
लक्षित कार्यक्रमहरु :						
१	दुइखोली सार्वजनिक सौचालय तथा हाइवाङ फर्निचर निर्माण	दुइखोली र हाइवाङ	१५००००		४५०	
२	वालविवाह तथा मदिरा नियन्त्रण कार्यक्रम	वडा भरी	१५००००		२००	
३	दुइखोली केवरी घोडेटो बाटो निर्माण	केवरी	१०००००		१५०	
४	का खोला नार खोरिया र ताइवाङ घोडेटो बाटो	केवरी	१०००००		१५०	
५	आरण सुधार कार्यक्रम	दलित वस्ती	१५००००		१५०	
६	गाउघर क्लिनिक व्यवस्थापन	दवाङ	१०००००		१५०	
सडक तर्फ :						
१	वागमारा वजार ताइवाङ हुदै कालापोखरा माटोर बाटो मर्मत	वागमारा	६७५०००		३५०	
२	वागमारा रपा मोटर बाटो ममर्त	रपा	२७५०००		२५०	
३	थुनिकोट वडा कार्यालयबाट भुङखोर गोजाखोला मोटर बाटो निर्माण	थुनिकोट	९७५०००		६००	
४	देउभान चर्चुहाले राँक जोड्ने मोटोरबाटो निर्माण	सर्पलोटे	४७५०००		३००	
भवन तर्फ						
१	साविक गा.वि.स. भवन मर्मत	केवरी	१०००००		२८००	
सशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ :						
१	३ नं. वडा कार्यालय व्यवस्थापन	वडाकार्यालय	१०००००		३०००	
जम्मा : ४८०००००						

वडा नं.४
(पंजीगत कार्याक्रम, वजेट ५१ लाख)

क्र. सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित
			आर्थिक विकास			
			पर्यटन तर्फ :			
१	शहित मेमोरियल युवा क्लब साझा शहित स्मीतृ चौतारी शिलाखेल तथा त्रेहकुने दह घेरवार	पाछावाङ	२०००००		१५००	
			पशु तर्फ :			
१	अति विपन्न आर्थिक अवस्था कम भएको एकल महिलालाई वाखा वितरण	वडाबाट छनोट गरेर	१०००००		५०	
			सामाजिक विकास			
			शिक्षा तर्फ :			
१	जनता प्रा.वि.हलहले फिल्ड निर्माण	हल्हले	३०००००		२५०	
			खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ :			
१	सुपकुना विच टोल श्वतागैरा कारा खोरीया खा.पा. मर्मत	सुपाकुना	२५००००		४५०	
२	ठुलखोला खा.पा. मर्मत	आरखोला	२०००००		५००	
३	मरकोटा खालडाँडा तोरीवाङ कालापोखरा खा.पा. तथा ट्इकी मर्मत		३०००००		५५०	
४	जरेनी बिच टोल पाखर डाँडा खा.पा. तथा ट्इकी मर्मत	जरेनी	२०००००		६००	
५	चौटावारी विक टोल मुख्यादेरा लिउरीवाङ स्यालाखोला खा.पा. मर्मत	पाहावाङ	३०००००		६५०	
६	दलितहरुको लागि भकारो सुधार कार्यक्रम	दलित वस्ती	१५००००		२५०	
७	ठारखोला सिम्री मदगैरा खरिवोट खा.पा.मर्मत	पाछावाङ	३०००००		१२०	
८	सिरवालि भेरी खोला विच गाउँ ट्इकी निर्माण	सिरवाली	२०००००		५००	

९	वडाकार्यालय पाइप विस्तार धारा निर्माण	राक्सेवाङ	१०००००		४००	
खेलकुद तथा फिल्ड निर्माण तर्फ :						
१	कुचिवाङ खेल मैदान निर्माण	कुचिवाङ	१०००००		२००	
२	भेरी खर्क मन्दिर व्यवस्थापन तथा फिल्ड निर्माण	भेरीखर्क	१०००००		१५०	
३	खोलागाउँ शिवगुफा फिल्ड निर्माण	खोलागाउँ	१०००००		२००	
पूर्वाधार विकास						
सडक तर्फ						
१	वागमारा राक्सेवाङ मोटर बाटो मर्मत योजना	रपा आरखोला राक्सेवाङ	३०००००		२०००	
२	राले खोला वाछेओखर राहेकाटे मोटरबाटो मर्मत	रालेखोला, पाहावाङ,सुपाकुना	३०००००		२०००	
३	अग्रखानी खोला पञ्चासे मोटरबाटो मर्मत		३०००००		२५००	
४	राहेकाटे, पातलेडाँडा चिप्ले डाँडा हुदै सुपे गैरा माटोरबाटो		३००००		१२००	
५	कुडरी खोलागाउँ सिजाखोला जरेनी मोटरबाटो		५०००००		१५००	
पुल तर्फ :						
१	दुमैखोला, आग्रखोला काठे पुल	दुमैखोला	१५००००		६००	
सुशासन तथा संस्थागत विकास						
१	भैपरी आउने	वडाकार्यालय	१०००००			
२	४ नं. वडा कार्यालय, इ.प्र.का. र वर्थिङ सेन्टर कार्यालय व्यवस्थापन	वडाकार्यलय	२५००००		३०००	
जम्मा : ५१०००००						

वडा नं.५
(पंजीगत कार्यक्रम,कुल वजेट ५० लाख)

क्र. सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित

क.आर्थिक विकास						
कृषि तर्फ :						
१	मोसम अनुसार विउविजन साथै विषादी खरिद तथा वितरण	ट्याम, लामीडाँडा,व जेनी भालुकोट,खेस ावाङ,कोरल, जैपा	५००००	वडा कार्यालय	४०००	
पशु तर्फ :						
१	उन्नत जातका कुखुरा पालन	जुमा राङसी	७५०००	व्यक्तिगत फर्म समूह	२५०	८० भन्दा माथी
२	भैसी पालन नस्ल सुधार राङगा खरिद	गल्सुका टोल	८००००	व्यक्तिगत फर्म समूह	२००	८० भन्दा माथी
सहकारी तथा वित्तिय संस्था तर्फ :						
१	सहकारी संस्थाका पदाधिकारी संसथाहरुलाई क्षमता अभिवृद्वि तालीम	वडाकार्यालय	५००००	वडाकार्यालय	१५०	८० भन्दा माथी
सामाजिक विकास						
शिक्षा तर्फ :						
१	डेस्टप फोटोकपी,प्रिन्टर तथा वाई म्याक्स खरिद	जुमाराङसी,प्रा .वि. जनकल्यान आ.व.त्रिवेणी ठाकुर खोरिया आ.वि. भालुकोट	२७००००		२५०	८० भन्दा माथि
२	प्राविधिक शिक्षा हासिल गर्ने विपन्न दलित धिद्यार्थीहरु लाई एस.इ.इ. परिक्षामा उत्कृष्ट नं. ल्याउने छात्र छात्रालाई छात्रवृति कार्याक्रम	वडाकार्यालय मार्फत	४२५०००	वडाकार्यालय	सम्बन्धित विद्यार्थी	
३	विद्यालयमा वञ्चित वालवालिकालाई पढन उत्प्रेरित छात्रवृति कार्यक्रम	वडाकार्यालय	२५०००	वडाकार्यालय	सम्बन्धित विद्यार्थी	
४	तहगत विद्यालयमा रिजल्ट राम्रो ल्याउने विद्यालयलाई पुरष्कृत गर्ने कार्यक्रम	वडा कार्यालय	२५०००	वडाकार्यालय	सम्बन्धित विद्यार्थी	
सांस्कृतिक तथा प्रवर्द्धन						
१	सांस्कृतिक तथा खेलकुद महत्सब र कृषि प्रदर्शनी कार्यक्रम	गोरीचौर	३२५०००	छड्के देउरालनी युवा क्लब	४०००	

लैङ्गीक समानता तथा समावेशिकरण						
१	मदिरा रहित विवाह गर्ने जोडीलाई सम्मानीत गर्ने कार्यक्रम	सबै टोल बस्ती	२००००	वडा कार्यालय	१०	
२	छुवाछुत, पूर्ण खोप युक्त,खलो प्रथाकृ अन्त्यको घोसित कार्यक्रको अनुगमन तथ सुपरिवेक्षण लागि घर धुरी सर्वक्षण कार्यक्रम	सबै टोल बस्ती	७५०००	दलित समुदाय विकास मञ्च	४००	
३	वालविवाह र मदिराको असर बारे भिजवलको माध्यामबाट जनचेतना मुलक कार्यक्रम	सबै टोल बस्ती	१०००००	वडा कार्यालय	४०००	
४	प्रजनन स्वास्थ्य शिविर तथा जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य चेकअप	सबै टोल बस्ती	१०००००	वडा कार्यालय	३०००	
५	अपाङगहरुको संस्थागत विकास तथा सम्मान कार्यक्रम	सबै टोल बस्ती	५००००	वडाकार्यालय	८०	
६	दलितहरुको नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालीम	सबै टोल बस्ती	५००००	वडा कार्यालय	३००	
७	आदिबासी जनजातहिरुको संस्कारको नाममा हुने करिती र कुसंस्कार विरोधी चेतनामुलक कार्याक्रम	सबं टोल बस्ती	२५०००	विद्यालय वडा पालिका	४०००	
८	वालश्रम,वालशोषण,वालविवाह विरुद्वमा संचालन अभियानलाई सहयोग पुग्ने गरी वालदिवसको अवसरमा रचनात्मक कार्याक्रम संचालन	सबै टोल बस्ती	२५०००	विद्यालय, वडा पालिका	४०००	
खेलकद तर्फ						
१	त्रिकेट खेलकुद मैदान निर्माण	गोरीचौर खरिगैरे	२०००००		५००	
समपुरक कोष तर्फ :						
१	वडा भित्रका योजना तथा कार्यत्रमहरुलाई आवश्यक परेको खण्डमा आवश्यकता अनुसार विनियोजन गर्न	वडा भरी	१०००००		४००	
शहिद स्तम्भ तर्फ						
१	सहिद स्तम्भ निर्माण तथा घेरवार	गोरीचौर	२०००००		२००	
पूर्वाधार विकास						
सडक तर्फ						
१	गोरिचौर,खेसावाङ,भालुकोट हुदै रुकुम चुन्वाङ जोड्ने सडक	गोरीचौर	४५००००		११००	
२	झाक्रीखोला, जैपा,रगनाम,गोरीचौर जोड्ने	गोरीचौर	४०००००		१०००	

३	गोरीचौर,ट्वाङ,त्रिवेणी जोड्ने	गोरीचौर	३५००००		१०००	
४	मौलाबोट,धनथाना,चिउरी डाँडा,ढाडढुङघाट जोड्ने	मौलाबोट	२२५०००		१२००	
५	झाक्रिखोला,रोकाडेरा जोड्ने	झाक्रि खोला	१०००००		२००	
६	वागमारा,मौलाबोट गौरीचौर जोड्ने	वागमारा	१५००००		२५००	
७	झाक्री खोला,ट्याम,जुमाराङसी जोड्ने	जुमाराङसी	३५००००		१०५०	
८	ओखरेनीखोला,ट्याम,पिपलबोट,राले खोला	ट्याम	२७५०००		६५०	
			गोरेटो बाटो तर्फ			
१	नागरे डाँडा,ग्रामझिम,निन्माङ	निन्माङ	१०००००		५००	
			सुशासन तथा संस्थागत विकास :			
१	वडाको कार्यालय समान खरिद भुक्तनी	वडाकार्यालय	१०००००			
२	वाईक १५० किकि खरिद	वडा कार्यालय	१५५०००			
३	कम्प्युटर आधारभूत तालीम	वडाकार्यालय	५००००			
			जम्मा : ५०,००,०००			

वडा नं ६
(पुंजीगत कार्यक्रम, वजेट ४८ लाख)

क्र. सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित
			सामाजिक विकास			
			शिक्षा तर्फ :			
१	जनता प्रा.वि.चावाङको भवन मर्मत	चावाङ	२४५०००		१२५	
२	प्रा.वि. कर्तमको फिल्ड निर्माण	कर्तम	१०००००		३५	
३	वाल बिकास इरिवाङमा ट्वाइलेट निर्माण	इरिवाङ	२०५०००		३५	
४	ने.रा.मा.वि. नाफेमा फिल्ड निर्माण	नाफे	८०००००		५५०	
			स्वास्थ्य तर्फ :			
१	सामुदायीक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र ओहको कार्यालय व्यवस्थापन	ओवाङ	१०००००		३५००	

खाने पानी तथा सरसफाई तर्फ :						
१	इरिवाङ खानेपानी मर्मत	इरिवाङ	१०००००		२५०	
लक्षित वर्ग मुखी कार्याक्रम						
१	ओह र नाफे का दलित समुदायहरुको लागि आरण सम्बन्धि औजार खरिद	ओह र नाफे	१०००००		२५०	
पूर्वाधार विकास						
सडक तर्फ :						
१	चप्का गुराँसे मोटर बाटो	चावाङ	१५०००००		१५००	
२	ओह,भिरकुना हदै सकिदह,पाँचपनने जोड्ने बाटो	ओह	७०००००		१५००	
३	लाखुरी चौर वडा कार्यालय मोटरबाटो मर्मत	वडा भरी	४५००००		३५००	
पुल तर्फ						
१	बले खेतमा ट्रस पुल	बलेखेत	५०००००		३३५०	
जम्मा : ४८,००,०००						

परिवर्तन गाउँपालिकाबाट विनियोजित योजना तथा कार्यक्रमहरु :
(जम्मा बजेट १ करोड १ लाख)

क्र. सं.	प्रथमिकता क्रम आयोजनाको नाम	आयोजना संचान हुने स्थल	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	लाभान्वित जनसंख्या	आवधिक योजनाका रणनीति संग सम्बन्धित
आर्थिक विकास						
कृषि तर्फ :						
१	कागती ब्लक विकास कार्यक्रम राङसी भनभने दाङजै भल्टुङ पार्ला सीमा सीमा पाखाबाङ धनूबोट पाछाबाङ .खोलागा ,राक्सेवाङ माइस्थान सल्लाबोछ,राङकोट सानलेक मौलाबोट जैपा इरिवाङ तल्लो केवरी,कर्तम चप्का भनभने,नाफे,माथिल्लो केवरी ओह,ताइबाङ हाइबाङ ,थूनिकोट,कूरेली	गा.पा.भरि	१७०००००	कृषक समूह	१८०००	
२	५० प्रशित अनुदानमा तरकारी विउ विजन तथा विषादी/निलो तुथो कृषि चुना वितरण	गा.पा.भरि	१५००००	कृषक समूह	१२०००	

३	फलफुल खेती(कलमी तथा बीउ उत्पादन)तालिम	गा.पा.भरि	५००००	कृषक समूह	६०	
४	५० प्रतिशत अनुदानमा मकैको उननत विउ वितरण	गा.पा.भरि	६००००	कृषक समूह	१८०००	
५	कागती दाना /विउखरिद तथा नर्सरी उत्पादन	गा.पा.भरि	१५००००	कृषक समूह	६०००	
६	स्याउ,आलु,मकै,सिमि,अदुवाको विउ अनुदान	कुरेली	१०००००		३५००	
७	सुन्तला,कागती,स्याउ विरुवाका लागि विषादी तथा अन्नय समाग्री वितरण	कुरेली	१२५०००		२५००	
८	व्यवसायिक कृषि तालिम	कुरेली	५००००		२०	
९	तरकारी पकेट क्षेत्र निर्माण	राङसी	५००००		३५००	
१०	तरकारी खेती व्यवस्थापन तथा विउ विरुवा औजार अनुदान र तालिम राङ.सी धनुबोट	राङसी	५००००		५०	
११	तरकारी फलफुल संकलन केन्द्र	राङसी	१०००००		५०	
१२	सुन्तला कागती सेलारस्टोर निर्माण भनभने	राङसी	३०००००		१५०	
१३	हाइबाङ. अलैची खेती व्यवस्थापन अनुदान	थुनिकोट	१०००००		१५०	
१४	पूर्णगांउ बेमौसमी तरकारी खेती	थुनिकोट	७५०००		२५०	
१५	सुन्तला कलमी तालिम ताइबाङ. डांडागांउ	थुनिकोट	५००००		१२५	
१६	व्यवसायिक माछापालन खानिखाला भुरा खरिद	पाछावाङ	५००००		२५०	

१७	सल्लाबोट पन्चासे आलुखेती पकेट	पाछावाङ	५००००		१५०	
१८	पातलेडांडा रालेखोला लसुन प्याज पकेट	पाछावाङ	५००००		१५०	
२९	हलहले जरानी लुमचेरी स्याउ पकेट	पाछावाङ	५००००		५०	
२०	सीत भण्डारण भवन आग्रा भेरीखर्क निर्माण	पाछावाङ	७५०००		२५	
२१	सिमि खेती पाठशाला संचालन जुमाराड.सी	राङकोट	५००००		२५	
२२	जैपा रगनाम बाजीवोट आलुखेती पाठशाला संचालन गोरीचौर	राङकोट	५००००		५०	
२३	केरा खेती पाठशाला स्थापना निन्माड.	राङकोट	५००००			
२४	बडामखेती पाठशाला संचालन ट्याम	राङकोट	५००००		२५	
२५	लसुनखेती पाठशाला संचालन भालुकोट	राङकोट	५००००		२५	
२६	लसुनखेती पाठशाला संचालन दाउनेभिर	राङकोट	५००००		२५	
२७	प्याज उत्पादन पाठशाला संचालन कोरल	राङकोट	५००००		५०	
२८	विभिन्न तरकारी खेती सम्बन्धि तालिम	नाफे	३००००		२०	
२९	झिंजा ठानिकोटमा स्याउ खेती तथा विरुवा अनुदान	नाफे	५००००		२५०	
३०	ओह शिव गुफा कृषक समुहलाइ फलफुल तथा तरकारी खेतीका लागि अनुदान		७५०००		१५०	
३१	एक घर एक करेसाबारी निर्माण		१०००००		३८००	
३२	तरकारी पकेट क्षेत्र निर्माण		७००००		२५०	
३३	५० प्रतिशत अनूदानमा कृषि औजार उपकरण वितरण	सवै गा.पा.	४००००			
जम्मा : ४१५००००						
पर्यटन तर्फ :						
१	बर्षेदेउ मन्दिर निर्माण १ जोगिडांडा	कुरेली	१०००००		३००	

२	शिवालय मन्दिर मर्मत सम्भार१ लामिदवाली	कुरेली	१०००००		१५०	
३	सरस्वती मन्दिर निर्माण कुरेली खरिबोट	कुरेली	१५००००		४५०	
४	युद्ध पर्यटन केन्द्र डांडागांउ स्थापना	राङसी	१५००००		२५००	
५	कोइबाङ.भ्युटावर निर्माण	राङसी	१५००००		४५००	
६	थूनिकोट देवि मन्दिर मुर्ति स्थापना	थुनिकोट	१५००००		४५०	
७	मन्दिर व्यवस्थापन दुलचौर	पाछावाङ	२०००००		२५०	
८	गोरीचौर,छडकेधुरी,भुमे गांउपालिका रुकुम सम्म गुरिल्ला टेकिङ.सम्म माउन्टेन बाईक टेकिङ. मार्ग	राङकोट	२०००००		३५०	
९	सत्गुरु कल्याणी माता मन्दिरका लागि पन्चे बाजा खरिद ओबाङ.	नाफे	१०००००		१५०	
१०	सुकिदह मेला व्यवस्थापन तथा आयोजना	नाफे	५००००		१५०	
जम्मा : १३५००००						
वाणिज्य तथा उद्योग तर्फ						
१	हरियाली अल्लो उद्योग व्यवसाय	कुरेली	१०००००		२०	
२	सिरक डसना उद्योग	कुरेली	१०००००		२०	
३	विभिन्न पिसानी मिलको व्यवस्थापन तालिम	राङसी	२५०००		२०	
४	राङ.सी पोखरामा सिलाइ वुनाइ तालिम	राङसी	७५०००		५०	
५	पोखरा बजारमा मासिक हाट बजार संचालन	राङसी	१०००००		१२५	
६	सिलाई कटाइ तालिम	थुनिकोट	५००००		२५	
७	लघुजलविद्युत तालिम	पाछावाङ	१०००००		२०	
८	त्रिवेणी डेरी उद्योग व्यवस्थापना त्रिवेणीखोला	राङकोट	५००००		२०	

९	कुटिर अद्योग व्यवस्थापन पुतलाचौर	राङकोट	५००००		५०	
१०	ओवाड.देखि दुइखोली वजारमा मासिक हाट वजारको व्यस्थापन	नाफे	१०००००		५०	
जम्मा : ७५००००						
सहकारी तर्फ						
१	वहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था व्यवस्थापन तथा अनुदान	कुरेली	१०००००		३००	
२	राड.सी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था अनुदान तथा व्यवस्थापन	राङसी	१०००००		३००	
३	कृषि समूह लाइ सहकारी व्यवस्थापन तथा अनुदान	थुनिकोट	१०००००		३००	
४	सहकारी व्यवस्थापन तथा अनुदान	पाछावाङ	१०००००		३००	
५	सहकारी संस्था व्यवस्थापन तथा अनुदान	राङकोट	१५००००		३५०	
६	सहकारी संस्था व्यवस्थापन तथा अनुदान	नाफे	१०००००		१२५	
जम्मा : ६५००००						
पशु तर्फ :						
१	पशू स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम औषधी खरिद	वडा भरि	३०००००		१२००	
२	भ्यागूटे तथा चरचरे खोप	वडा भरि	४००००		२५००	
३	खोरेट रोग	वडा भरि	३००००		२०	
४	पशूपक्षी बजार प्रर्बद्धन कार्यक्रम सहकार्यमा मासूपसल सूधार कार्यक्रम २ वटा	वडा भरि	१३००००		२०	
५	उन्न जातको बंगुर,बोका,रांगा तथा खोर अनुदान	कुरेली	३०००००		२०	
६	पशु व्यवसाय तालिम	कुरेली	५००००		२०	
७	बाख्रा खोर निर्माण तथा उन्नत जातका बाख्रा खरिद	राङसी	२५००००		२५००	
८	कुखुरापालन तथा अण्डामा	राङसी	२०००००		५००	

	आत्मनिर्भर वडा कार्यक्रम					
९	वंगुरपालन व्यवसाय अनुदान कार्यक्रम	राङसी	१०००००		५०	
१०	विभिन्न पशुपालन सम्बन्धि वडास्तरीय तालिम	राङसी	५००००		६०	
११	व्यवसायिक बाखापालन प्रवर्धन कार्यक्रम हाइबाड.(खोर निर्माण)	थुनिकोट	१५००००		५०	
१२	बहुवर्षिय घांस बिउ तथा सेट वितरण अनुदान हाईबाड.	थुनिकोट	४००००		२५०	
१३	भैंसि पालन नश्ल सुधारका लागि रांगा खरिद कायक्रम सर्पलोटे	थुनिकोट	१०००००		२५०	
१४	वाखापालन नश्ल सुधार बोका खरिद पूर्णागांउ	थुनिकोट	११००००		१७५	
१५	आरखोला व्यवसायिक बाखा पालन फर्म (बाखा र बोका खरिद)	पाछावाङ	३०००००		२५०	
१६	बाखा खोर व्यवस्थापन पातलेडांडा	पाछावाङ	१५००००		२००	
१७	सुपेकुनामा व्यवसायिक बाखा खरिद	पाछावाङ	५००००		१५०	
१८	बाखापालन व्यवसाय गोरीचौ ट्वाड.विउराखोला दाउनेभिर जैपा रगनाम रानीकोट पोखराधारा कोरल (४ जनालाइ छनौट गर्ने)	राङकोट	४५००००		४	
१९	उन्नत जातको बाखा पालन व्यवसाय संचालन	नाफे	२०००००		५०	
२०	कुखुरापालन तथा अण्डामा आत्मनिर्भर वडा कार्यक्रम	नाफे	१०००००		१००	
२१	बंगुर तथा माछापालनका लागि ५।५ जना कृषक छनौट गरी अनुदान कार्यक्रम	नाफे	५००००			
२२	कृषक पाठसाला तालीम		५००००			
जम्मा : १ करोड १२ लाख ९२ हजार ८८०						
समाजिक विकास						

शिक्षा तर्फ						
१	अभिभावक क्षमता विकाश तालिम २ दिने	गा.पा.भरि	८००००		८६	
२	विषयगत क्षमता विकाश तालिम प्रथामिक तह ३ दिने	गा.पा.भरि	२५००००		४३	
३	शैक्षिक सामाग्री निर्माण ३ दिने	गा.पा.भरि	२०००००		४३	
४	कक्षा ३,५र ८ को उपलब्धि परिक्षण परिक्षा संचालन	गा.पा.भरि	२०००००		१२००	
५	कम्प्यूटर तालिम ३ दिने	गा.पा.भरि	५००००		१२९	
६	प्रश्न पत्र निर्माण	गा.पा.भरि	१५००००		३००००	
७	मा.वि. जाखर भवन निर्माण	राङसी	४५००००		२५०	
८	मा.वि. आरखोला रङरोगन तथा भवन मर्मत	पाछावाङ	२३५०००		२५०	
९	आ.वि. त्रिवेणी छाना मर्मत	राङकोट	२५००००		२५०	
१०	नि.मा.वि. जोगीडाडा फर्निचर तथा सोलार खरिद	कुरेली	२०००००		२५०	
११	मा.वि. केवरी घेरवार	थुनिकोट	२०००००		२५०	
१२	प्रा.वि. ओह घेरवार	नाफे	२३५०००		१५०	
जम्मा : २३०००००						
महिला तथा वालवालिका कार्यक्रम						
१	समुह सदस्यको अनुशिक्षण	गा.पा.भरि	१०९७००		२४	
२	७ दिने गा.पा.स्तरमा आधारभुत तालिम	गा.पा.भरि	१८१०००		३०	
३	अपाङ्गता सम्बन्धि १ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम गा.पा.स्तरमा	गा.पा.भरि	५००००		३०	
४	६ वाटै वडामा लैङ्गिक हिंसा तथा नेतृत्व विकास सम्बन्धि १दिने अभिमुखिकरण कार्यक्र	गा.पा.भरि	२७९३००		३०	
५	१ दिने बाखा पालन तालिम समिति भित्रका पनि अति विपन्न सदस्य	गा.पा.भरि	२०००००		२४	
६	लैगिक हिसां सम्वन्धि ३ दिने गाउस्तर अन्तरपुस्ता सासु बुहारी तालिम	गा.पा.भरि	३१०००		३०	
७	अपाङ्गता दिवस	गा.पा.भरि	२००००		३०	
८	लैङ्गिक हिंसा सम्वन्धि दिवस	गा.पा.भरि	२००००		३०	
९	१दिने बालविवाह न्यूनिकरण अभिमुखीकरण कार्यक्रम कक्षा १० मा अध्ययनरत	गा.पा.भरि	१५००००		६०	

	विद्यार्थीहरुलाई परिवर्तन गा.पा.का सम्पूण मा.वि मा				
जम्मा : १०४१०००					
स्वास्थ्यतर्फ :					
१	म.स्वा.से. आधारभूत तालिम संचालन	गा.पा.भरि	२०००००		५४	
२	म.स्वा.से. प्रोत्साहन कार्यक्रम	गा.पा.भरि	१३५०००		५४	
३	म.स्वा.से. मासिक बैठक खाजा	गा.पा.भरि	१०८०००		५४	
४	हे.पो. मासिक मिटिङ	गा.पा.भरि	६००००		३२	
५	आमा समूहमा प.नि. तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम	गा.पा.भरि	१८००००		६०	
६	६ महिना देखि २ वर्ष सम्मका बच्चाको आमालाई थप खाना र कुपोषण बारे अभिमुखिकरण कार्यक्रम	गा.पा.भरि	१८००००		१८००	
७	सुरक्षित मातृत्व सेवा प्रदानको लागी अ.न.मी./ ल्याव कार्यक्रम	गा.पा.भरि	९२६४००		१२	
८	गर्भवति उत्प्रेरणा कार्यक्रम निरन्तरता	गा.पा.भरि	१०००००		१२००	
९	सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम	गा.पा.भरि	५००००		८	
१०	औषधि / उपकरण ढुवानी	गा.पा.भरि	८००००		८	
११	गाउँघर क्लिनिक भवन निर्माण	गा.पा.भरि	३०००००			
१२	महामारी/ प्रकोप नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनको लागी (आर.आर.टि.) गठन तथा कार्यक्रम संचालन	गा.पा.भरि	५००००		३०	
१३	सनौलो हजार दिन प्रवर्धनका लागी संचार अभियान कार्यक्रम	गा.पा.भरि	१६८०००		३०	
जम्मा : २५३७४००					
खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ :					
१	साइखोला पुतलाखोला खानेपानी आयोजना	परिवर्तन २	२०००००		२५०	
२	भृकुटि प्रा.वि. खा.पा. आयोजना	परिवर्तन २	१०००००		१५०	
३	निम्री रिइवाङ होमुधारा खा. पा.	परिवर्तन २	१५००००		१२५	

४	चिप्ले बयलडाडा खा.पा. आयोजना	परिवर्तन ४	४०००००		२५०	
५	तल्लो केवरी खा.पा. आयोजना	परिवर्तन ३	२०००००		१५०	
६	रगनाम साउनेपानी सुङ्र खोला खा.पा आयोजना	कुरेली	१५००००		२५०	
७	गोरिचौर खा.पा. मर्मत	परिवर्तन ५	१५००००		२२५	
८	झारजा खोला लेनधारा खा.पा. आयोजना	परिवतृन ५	१०००००		१२५	
९	स्किम नं. २ र ३ को खानेपानी मर्मत ओह	परिवर्तन ६	२५००००		२५०	
१०	दोमैडाडा इपाखोला डालिम खोप केन्द्र खा.पा. मर्मत	परिवर्तन १	३०००००		३००	
जम्मा : २००००००						
लक्षित वर्ग मुखी कार्यक्रम						
१	महिला तथा बालबालिका	गा.पा.भरि	४०००००		१८००	
२	दलित	गा.पा.भरि	३०००००		१२००	
३	जेष्ठ नागरिक	गा.पा.भरि	२०००००		१२००	
४	जनजाती	गा.पा.भरि	३०००००		१८००	
५	सिमान्तक्रित समुदाय (बादी)	गा.पा.भरि	१५००००		१५०	
६	अपाङ्ग	गा.पा.भरि	१५००००		६००	
७	गाउँपालिका खेलकुद कार्यक्रम	गा.पा.भरि	१३१४४८०		१८००	
८	लोपउन्मुख प्रतिस्थान	गा.पा.भरि	५०००००		१२००	
जम्मा :३३१४४८०						
पूर्वाधार विकास (१ करोड १० लाख +२० लाख शसर्त अनुदान कार्यक्रम)						
सडक तर्फ						
क. मोटर बाटो						
१	खरिबोट खोलाबाङ दाङबासा भुतखोला सडक मर्मत तथा निर्माण	कुरेली	१५०००००		२०००	
२	पुतलाचौर हाङता पोखरा सडक निर्माण	राङसी	१५०००००		१५००	
३	कुन्पासागुरा केवरी रातामाता सडक	थुनिकोट	१५०००००		१५००	

	मर्मत तथा निर्माण					
४	कुँग्रीवोट डामैखोला राक्सेबाङ कालापोखरा सडक	पाछावाङ	१५००००००		२५०	
५	ग्रामभिम कोरल त्रिबेणीखोला भालुकोट गोरीचौर सडक मर्मत तथा निर्माण	राङकोट	१५००००००		२५०	
६	शहिदमार्ग ओह साउनेगौडा हुदै नाफे गुरासे सडक मर्मत तथा निर्माण	नाफे	१५००००००		१५००	
जम्मा : ९००००००						
ख. शसर्त अनुदान तर्फ सडक निर्माण तथा मर्मत						
१	खरिबोट कुरेली गल्कोट सडक मर्मत	कुरेली	५०००००			
२	चप्का पाखाबाङ पोखरा सडक निर्माण	राङसी	१००००००			
३	आग्रा माईस्थान सल्लाबोट कालापोखरा सडक मर्मत	पाछावाङ	९०००००			
४	पुतलाचौर मौलाबोट गोरीचौर सडक मर्मत	राङकोट	६०००००			
जम्मा : ३००००००						
सिचांइ तर्फ :						
१	कुरेली तरान सिचाई योजना	कुरेली	३०००००		३५०	
२	राङसी धकारी र भनभने सिचाई योजना	राङसी	४०००००		३५०	
३	कोपची खेत मालुभुङ सिचाई योजना	थुनिकोट	३०००००		५५०	
४	धोवीगैरा तनाम सिचाई योजना	पाछावाङ	४०००००		४५०	
५	कोरल भार्जाखोला सिचाइ	राङकोट	३०००००		३५०	
६	ठूलखोला इरिबाङ सिचाई योजना	नाफे	३०००००		३५०	
जम्मा : २००००००						
वन तथा वातावरण, विपत व्यवस्थापन समीती (जम्मा वजेट ४५ लाख)						
वन तथा भुसंरक्षँण एवं जलाधार संरक्षण तर्फ :						
१	वन नर्सरी स्थापना	गा.पा.भरि	६०००००		३५००	
२	वृक्षारोपनको लागि खाडल निर्माण	गा.पा.भरि	३०००००		२५००	

३	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह तालिम वार्ड स्तरिय	गा.पा.भरि	३०००००		२५००	
४	प्रकृति प्रकोप राहात कोष स्थापना	गा.पा.भरि	३०००००		२५००	
५	जलवायु परिवर्तन सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	गा.पा.भरि	६०००००		२५००	
६	विपत व्यवस्थापन कार्यक्रम	गा.पा.भरि	९०००००		२५००	
७	भु संरक्षण रोकथाम कार्यक्रम	गा.पा.भरि	७५००००		१५००	
८	१ नं. वार्डमा जडी बुटी नर्सरी स्थापना कार्यक्रम	कुरेली	३०००००		१२००	
९	४. नं. वार्डमा व्यवसायिक टिमुर खेती कार्यक्रम	पाछावाङ	१५००००		८००	
१०	५. नं. वार्डमा व्यवसायिक टिमुर खेती कार्यक्रम	राङकोट	१५००००		६००	
११	३. नं. वार्डमा व्यवसायिक टिमुर खेती कार्यक्रम	थुनिकोट	१५००००		४५०	
जम्मा : ४५०००००						
शुसासन तथा संस्थागत विकास समिति (४३ लाख ५० हजार)						
मानव साधन विकास						
१	स्मार्ट रोड सफ्टवेर		२५००००			
संस्थागत क्षमता विकास						
१	एकिकृत सम्पत्ती कर तालिम		३०००००			
२	पञ्जिकरण सफ्टवेर संचालन		१०००००			
३	योजना व्यवस्थापन तालीम		१५००००			
४	जिन्सी व्यवस्थापन सफ्टवेर खरिद		१०००००			
५	स्थानीय सरकार संचालन सम्बन्धि पुनर्ताजगी तालीम		२५००००			
६	आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि तालीम		२०००००			
७	विपत व्यवस्थापन सम्बन्धि तालीम		१५००००			

८	विधुतिय हाजिर व्यवस्थापन		८८००००			
९	सार्वजनिक सुनुवाई		१०००००			
१०	नागरिक सन्तुष्टि सर्वक्षण		१०००००			
११	आन्तरिक तथा अनितम लेखा परिक्षण		२०००००			
१२	अन्तर निकाय समनवय		२०००००			
१३	वेरुजु फर्छौट		५००००			
१४	अनुसन्धान तथा विकास		५००००			
१५	सूचना प्रविधि		२५००००			
१६	न्याय सम्पादन वयवस्थापन, वडा स्तरमा मेलमिलाप केन्द्र गठन, न्यायीक समितिका पधादिकारी जनप्रतिनिधी मेलमिलाप कर्ता पुनर्ताजकी		५७००००			
जम्मा : ४३५००००						